

Komunikace a komunikační schopnost

Komunikace

- z lat. *communicatio*
- obecně lidská schopnost užívat výrazové prostředky k vytváření, udržování a pěstování mezilidských vztahů
- komunikace výrazně ovlivňuje rozvoj osobnosti – jak?

Interakce

- vzájemné oboustranné **ovlivňování** mezi 2 nebo více systémy
- **přenos informací**, které jsou prostředkem ovlivňování subjektů na komunikaci se podílejících

Komunikace živočichů

- chemická, optická, taktilní, zvuková
- komunikace člověka – Homo erectus – 800 000 let – zvuková komunikace
- člověk neandertálský – artikulace $\frac{1}{4}$ zvuků, které zvládneme dnes

Komunikační kanál

- **proces výměny informací je tvořen těmito prvky, které se vzájemně ovlivňují:**

1. komunikátor
2. komunikant
3. komuniké
4. komunikační kanál

Fáze mezilidské komunikace

1. ideová geneze
2. zakódování
3. přenos
4. příjem
5. dekódování
6. akce
7. recepce a percepce

Sociální komunikace

Sociální komunikace – tři skupiny kanálů:

- verbální komunikace
- neverbální komunikace
- komunikace činy

Prostředky neverbální komunikace

- dorozumívací prostředky **neslovní podstaty**

proxemika

- teritorium vlastní člověku
- velikost osobní zóny je kulturně podmíněná

prostor	vzdálenost
intimní pr.	15 až 45 cm
osobní pr.	46 až 1,2 m
společenský pr.	1,2 až 3,6 m
veřejný pr.	více než 3,6 m

Prostředky neverbální komunikace

- **gestika**
  - dlaně
  - ruce a paže
- **mimika**
- **posturika**
- **haptika**
- **celkový vzhled**
- **zrakový kontakt**

Verbální dimenze

- hlasové a řečové prostředky
- časově závislé
  - trvání řeči
- závislé na hlasu
  - kvalita hlasu
- kontinuálně závislé
  - přerušování

Verbální komunikace

- komunikace prostřednictvím **artikulovaných zvukových řetězců**
- řeč – specificky lidská schopnost

Vnitřní a zevní řeč

- **vnitřní**
  - chápání, uchovávání a vyjadřování myšlenek pomocí slov
- **zevní**
  - mluvená, mluva – schopnost člověka užívat výrazových prostředků vytvářených mluvidly

Logopedická prevence

Primární

- zacílena na **nejširší** populaci
- nespecifická – snaha o **všeobecné** podporování žádoucích forem chování – správný řečový vzor
- specifická – snaha zamezit **konkrétnímu** riziku – předcházení vzniku koktavosti

Logopedická prevence

Sekundární

- orientuje se na **rizikovou skupinu**, zvláště ohroženou negativním jevem
- předcházení poruchám řeči – děti rizikové, ohrožené, prevence poruch hlasu u hlasových profesionálů

Logopedická prevence

Terciární

- zaměřuje se na osoby, u kterých se NKS **již projevila**
- **snaha předejít dalšímu negativnímu vývoji**